

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXXI. An Opera justorum sint aeternae vitae Meritoria?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

IV. DE IVSTIFICATIONE MERITORIA.

QVÆSTIO LXXX.

*An vox MERITI sit usurpanda ut
ἀγιογροφία?*

LVTHERANI, vt Mar. Bucerus in Colloq. Ratisb. negat Scripturam, aut Patres voce Meriti vsos: V-
fos tamen quosdam dura cum catachresi.

CALVINIANI, vt Calvinus Inst. 3. c. 15. §. 2. negat vtendum voce Meriti vel mercedis; dicendum dari abs Deo bonis operibus liberalem remunerationem. Simul acerbè perstringit S. Patres, quod vsu vocis Meriti pessimè consuluerint fidei sinceritati. Itaque dissonat ab Lutheranis verbo; re nihil.

AUTOR. I. Vox Meritum est aptè in Scriptura, Eccl. 16. *Misericordia faciet locum cuique secundum MERITVM operum.*

INSTAT Calvinus non esse vocem Meritum ibi, sed κατὰ ἔργα.

DICO. Hoc idem est: nam reddere alicui secundum opera, est reddere vt meretur. Vnde I Hebr. 13. *Talibus hostijs promeretur Deus ἐναργεστῆραι*, delectatur, placatur, ait Chryl. placetur, ait Oecumenius. Calvinus; placetur ijs Deo; non tamen recte vocatur meritum. At qui facit placitum alteri, benè meretur de eodem.

II. Vox meriti deducitur è Scripturis, vbi dicitur ἀξία meritū, ἀξία δὲ βίαι mereri. Vt 2. Thes. 1. *Vt digni habeamini regno Dei.* Apoc. 3. *Ambulent mecum in albis, quia digni sunt.* Apoc. 16. *Dedisti eis sanguinem bibere; digni sunt enim, id est meriti sunt.*

III. Vox Mercedis frequens est Scri-

ptura: Gen. 15. *Ego merces tua magna nimis.* 2. Paral. 15. *Confortamini; erit enim merces operi vestro.* Sap. 5. *Apud Dominum est merces eorum.* Mat. 5. *Merces vestra copiosa est in cælis.* 1. Cor. 3. *Vnusquisque propriam mercedem habebit.* Apo. vlt. *Ecce venio cito, & merces mea mecum.*

QVÆSTIO LXXXI.

An opera iustorum sint aeterna vita meritoria?

LVTHERANI principio contemptim declamabant de operum meritis; post bifariam temperarunt in Confess. Aug. & Apolog. art. 10.

1. Opera bona esse meritoria, hic & isthic, temporalium & spiritalium; sed non vitæ aeternæ.

2. Esse meritoria, sed non ex sese vt iustis; sed ex fide, Deique liberalitate, regentis nostram in dignitatem & operum.

CALVINIANI in Harmonia Confessionum Geneu. & apud Scharpium aiunt: Nos omnibus nostris meritis in opere iustificationis & salutis renunciamus; & solum Christi meritum tale esse, vt iustificationem efficiat, & vitam aeternam, asserimus. Dicimus ergo, opera in conspectu Dei nec ex congruo, nec ex condigno vita aeterna esse meritoria.

CALVINVS Inst. 2. ca. 1. §. 9. Inst. 3. ca. 15. §. 3. In Anid. sess. 6. c. 14. & c. pro fundamento ponit, pec. or. manere in iustis cuius tabe omnia opera inficiantur, vt sint damnabilia.

SVADENT istis. 1. Psal. 102. *Coronat te in misericordia.* Mat. 5. *Misericordes misericordiam consequentur.*

2. Isa. 55. *Emite absq; vlla commutatione vinum & lac.* Dan. 9. *Non in iustificationibus nostris prosternimus preces nostras; sed in miserationibus tuis.*

3. Luc. 17. *Cum feceritis omnia, dicite serui inutilis sumus.*

4. Rom. 6. *Stipendium peccati mors; gratia Dei vita aeterna.*

5. Rom. 8. *Non sunt condigna passiones huius.* & c. Phil. 3. *Inueniar non habens meam iustitiam, qua ex lege est; sed illam, qua ex fide est Iesu Christi.* & c.

6. Rom.

6. Rom. 3. *Exclusa est gloriatio tua: per quam legem? Factorum? Non: sed per legem fidei.*

7. Iniuria fit Christo, si nostris quid meritis tribuatur.

AUTOR. Opera iustorum verè & propriè sunt æternæ vitæ meritoria.

I. Sic Scriptura in meo *Antichristo* p. 4. q. 44.

II. Sic traditio S. Patrum, apud *Bell. l. 5. c. 4.* & Concilia Arausicanum, Lateran. Florent. Trid.

III. Ratio. Quia opera iustorum sunt verè iusta: ergo & meritoria. Iusta esse, liquet *suprà quest. 76.*

IV. Vita æterna in Scripturis nominatur merces: ergo opera bona sūt verè meritoria.

INSTAT *Melanch. in Apolog. Conf. Aug.* Merces dicitur præmium; quod debetur Promissioni, non Operibus.

Dico. At expressè operibus dari, non promissionibus, dicit Scriptura. Dein debeatur promissioni: at non nisi expleta conditione ei addita de operibus.

INSTAT Calvinus: Merces accipitur ibi figuratè; quia vita æterna dicitur hæreditas; hæc autem non est propriè merces. Illa verò debetur filiis iure hæreditario; non meritorio.

Dico. Infantibus sic promissa debetur & datur: at adultis in super & iure meritorio: Sicut Christo debebatur iure naturali: at etiam quia *humiliavit se. &c. præterea Deus exaltauit illum.*

V. Quia præmium cœleste datur iustis in mensura & proportionè operum.

INSTANT. 1. Datur in cœlis præmium operibus; sed non æterna vita.

2. Dicitur vita æterna dari operibus; cum soli Fidei detur; cuius signa & fructus sunt opera bona.

DICO AD I. Scriptura ipsissimè exprimit vitam æternam dari secundum opera. *Dein*, nominetur illud operum speciale præmium. At nequit nominari. *Ad hæc*, Malis redditur mors æterna pro malis operibus: ergo bonis æt. vitam.

AD II. At datur merces ita beata secundum proportionè operum: non fidei. *Nec* potest dici esse merces fidei; cum fides Sæctariis solum relatiuè & apprehensiuè saluet; non autem ipsa per se. *Dein*, par foret omnium beatitudo & merces: at different vt stella à stella.

VI. Quia in Operibus bonis ponitur ratio, cur ijs æterna vita reddatur.

INSTAT Calvinus Diuinæ prouidentiaæ ordo est, vt prædestinatos ad vitam æternam velit prius facere bona, quam beentur, beati tamè ob prædestinationè, non ob opera. Vnde vox *Enim*, Quia sæpe est nota ordinis & cōsequentiæ, non causæ. Vt Gen. 15. *Quia fecisti rem hanc, multiplicabo semen tuum.*

Dico. Sicut de malorum pænis; ita & de bonorum præmiis loquitur Scriptura: *Esuriui enim, &c.* at ibi de pænis redditur causa vera. *Nam stipendium peccati mors: Rom. 6. Qui autem seminatur in spiritu, Gal. 6. de spiritu metet vitam æternam. Phil. 2. Cum timore salutem vestram operamini. &c.* Hæc docent particulas *Enim, Quia*, esse verè causales. Quoad Abraham; Deus promissit ei multiplicationem; sed eam mereri noluit operibus: Sic Isaacum proles impetrare precibus.

VI. Bonis operibus dicunt Scripturæ dari ex iustitia vitam æternam.

INSTAT Calvinus, 1. dari vt Christianis; non vt operariis. 2. Scripturæ iis hortantur ad studium operum bonorum.

DICO AD I. At expresse vt operariis talium.

AD II. Hortantur; sed præmio proposito beatitatis.

VI. Expresse vita æterna bonis est operibus promissa. Mat. 19. *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.* Ibid. *Omnis qui reliquerit. &c. & vitam æternam possidebit.* 1. Tim. 4. *Pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ, quæ nunc est, & futuræ.* Vnde promissum est debitum; & præstita conditio habet meritum.

VII. Operantes dicuntur digni præmio; quippe meriti. Luc. 10. *Dignus est operarius mercede sua.* Sap. 3. *Tentauit eos, & inuenit eos dignos se.* 2. Thef. 1. *Vt digni habeamini regno Dei, pro quo & patimini.* Illud autem Rom. 8. *Non sunt condignæ passionibus huius temporis ad futuram gloriã;* intelligitur de substãtia operum, non de proportione absoluta.

DICO AD I. S. Aug. ep. 105. &c. beatitudo tribuitur misericordiæ, non quòd ea non sit vera merces meriti; sed quia merita ipsa sunt data ex misericordia. Deinde: In ipso merito est opus misericordia, ob pecc. venialia quibuscum fit meritum.

AD II. Vinum & lac gratiam significant, non gloriam: gratia autem nõ acquiritur per merita. Ita S. Hieron. in Comment.

AD III. Inutiles ex nobis, ex natura, ait S. Ambr. 2. *Inutiles, Deo;* at non nobis, ait V. Beda. 3. S. Aug. serm. 3. de verb. dom. *Inutiles, quia nil vltra id facimus, quod debemus.* 4. S. Chry. *Vult nos de nobis humiliter sentire.*

AD IV. S. Aug. l. de grat. & lib. arb. c. 8 & 9. *Stipendium iustitiæ est vita æterna; sicut peccati, mors.*

AD V. Fit sermo ibi de salute inchoata per gratiam viæ; & hæc non habetur per merita, sed gratis. Nec vllus eas scripturas exposuit vnquam de gloria patriæ.

AD VI. Fides excludit gloriationem gloriantium in sese & in propria iustitia; non autẽ gloriationem in Domino. Ita Bern. serm. 13. in Cant.

ADV II. Merita iustorum nascuntur ex meritis Christi: idcirco hæc ijs magnificantur, vt in effectis. Merita igitur nostra sunt Christi dona.

QVÆSTIO LXXXII.

Num quæ fiducia in meritis collocanda sit, vt intuitu mercedis operari liceat?

I. LUTHERANI negant; & coguntur; quod opera iustorum esse peccata mortalia asserant.

CALVINIANI item pernegant; vt Caluinus Inst. 3. c. 2. §. vlt. & c. 12. §. 3. 4.

Pelagius & Wicleffus directè contrariũ docuerunt, teste Th. Wald. to. 3. c. 7.

AUTOR. Ponenda in Deo spes præcipuas; sed & aliqua in meritis sic, quatenus ex iis spes nascitur, non ex fide sola, 1. Sic aperte Scriptura in *Antichristo* p. 4. q. 45. 2. Ita S. Patres. 3. Ratio. Quia promissa corona diligentibus Deum pender ex & fidelitate Dei, & operibus nostris. 1. Ioan. 3. *Diligite opere & veritate;* ergo & spes coronæ pēdet indidem ex vtroque simul. Ita 3. sent. dist. 23. Quia hic ordo est iustificationis; 1. Fides; 2. Amor salutis; 3. Desiderium ac spes. Vnde S. Ambr. spes, ait, *oritur ex amore; & amor ex spe.*

II. Si merita esse bona verè cognoscatur, potest in iis aliqua poni fiducia; sed